

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2023-947

21.12.2023

Storebrand Forsikring AS

Motorvogn

Kaskoskade – forsømt opplysningsplikt ved tegning om trimmet bil? – fal. §§ 4-1 og 4-2.

Sikrede krevde erstatning for skade hans bil ble påført da den trillet ned en grusvei og traff en stein. Foretaket avsto kravet, idet sikrede ikke hadde opplyst ved tegning at bilen var trimmet. I tillegg sa foretaket opp sikredes bilforsikring. Foretaket viste bl.a. til at sikrede hadde blitt gjort kjent med trimmingen da han kjøpte bilen, at dette fremgikk av salgsannonsen, og at han ikke ville blitt tilbudt forsikringen om han hadde opplyst om det. Sikrede var uenig og påpekte bl.a. at han ikke visste at han måtte opplyse om at bilen var trimmet ved tegning. I tillegg opplyste sikrede at han i ettertid hadde fått undersøkt bilens hjerne (ecu) og fått bekreftet sin mistanke om at bilen ikke var trimmet. Nemnda kom til at foretaket ikke hadde dokumentert at bilen var trimmet på tegningstidspunktet og viste til at sikrede hadde fremlagt to undersøkelser som viste at bilen ikke var trimmet, uten at foretaket hadde imøtegått disse med egne undersøkelser.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for skade på bil og spørsmål om foretaket er uten ansvar og kan si opp sikredes forsikring pga. brudd på opplysningsplikten ved tegning, jf. forsikringsavtaleloven (fal.) §§ 4-1, 4-2 og 4-3.

Sikrede kjøpte en bil (VW Multivan) 28.10.22 og tegnet forsikring på den i foretaket samme dag via en nettløsning. Bilen ble skadet 13.6.23 da den trillet ned en grusvei, traff en stein og havnet utenfor veien. Det var ingen i bilen da dette skjedde.

I forbindelse med skadeoppgjøret hadde foretakets utreder en samtale med sikrede, og foretaket undersøkte i tillegg salgsannonsen fra finn.no som forelå da sikrede kjøpte bilen. Salgsannonsen fra finn.no opplyste at bilen hadde en effekt på 131 hk og videre bl.a. at:

Bilen er eller har vært chip trimmet: Ja Dersom svaret er JA skal trimmingen være godkjent hos Statens vegvesen og endringer innført i vognkortet. Du bør spørre selger om dokumentasjon på hvor og hvordan trimmingen har blitt utført. Trimming eller optimalisering kan føre til at garanti eller forsikring ikke er gyldig.

Foretaket avsto 28.6.23 sikredes krav i sin helhet begrunnet med at han ikke hadde opplyst ved tegning at bilen var trimmet, jf. fal. §§ 4-1 og 4-2. Foretaket påpekte at dersom sikrede hadde opplyst at bilen var trimmet, så ville han ikke blitt tilbudt forsikringen. I tillegg viste foretaket til at det fremkom av vilkårspkt. 4.13 at forsikringen ikke omfattet "skade på motorvogn som er trimmet/tunet/ombygget eller hvor software er endret, og hvor dette ikke er godkjent av Statens Vegvesen", samt at dette også fremgikk under sikkerhetsforskriftene i forsikringsbeviset. Foretaket sa samtidig opp sikredes bilforsikring f.o.m. 12.7.23, jf. fal. § 4-3, og informerte om klagemulighetene, herunder at sikrede kunne klage til Finansklagenemnda. Fra brevet hitsettes følgende:

1. BESKRIVELSE AV SAKENS FAKTUM

[....]

Du har forklart til selskapets utreder at du kjøpte bilen etter å ha blitt oppmerksom på bilen gjennom en Finnannonse. Selskapet har tilgang til nevnte annonse og der framgår at bilen er chiptrimmet. Selskapets utreder har snakket med tidligere eier, som opplyste at bilen var trimmet til 174 HK. Originalt har bilen en motoreffekt på 130 HK. Selger opplyste at du ved kjøp spurte om bilen var trimmet, og at han hadde bekreftet til deg at den var trimmet til 174 HK. Du opplyste i samtale med utreder at du ikke har gjort noe med bilen etter at den ble kjøpt, annet enn å reparere mangler som ble påvist ved EU kontroll. Bilen ble EU godkjent 10.05.23.

Du kjøpte bilen 28.10.22 og forsikret bilen i Storebrand samme dag. Du tegnet inn forsikringen via nettløsning. Du informerte ikke selskapet om at bilen var chiptrimmet da du tegnet forsikring. Av forsikringsbevis sendt deg 29.10.22 står det at bilen originalt har 130 HK.

Du ble spurt om årsaken til at du ikke opplyste at bilen var chippet da du tegnet forsikring. Du svarte at du ikke hadde noen formening om hvorfor du ikke informerte selskapet om dette. Du kunne heller ikke minnes at du ble opplyst om at bilen var chiptrimmet. Du ble av selskapets utreder opplyst om at det i Finnannonsen står at bilen er chiptrimmet og at selger har forklart til selskapets utreder at han informerte deg om dette ved salget. Du svarte at dersom du hadde visst at bilen var chiptrimmet ville du sikkert ikke opplyst om det da du ikke visste at det var noe du skulle opplyse om.

Selskapets utreder forklarte deg at du skal opplyse om chipping selv om du ikke blir spurt om dette da du tegner forsikring. Du ble opplyst at Storebrand ikke dekker skader på chippede biler hvor dette ikke er godkjent av Statens Vegvesen og ført inn i vognkortet. Den økte ytelsen på din bil er ikke godkjent hos Statens Vegvesen, i så tilfelle ville det ha framkommet i vognkortet.

2. STOREBRAND SIN VURDERING AV SAKEN

Storebrand er av den oppfatning at det er gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger i forbindelse med tegning av forsikring og at du er mer enn lite å legge til last for de uriktige opplysningene. Dette medførte at du fikk en forsikringsavtale du ellers ikke ville fått.

I forbindelse med inngåelse av en forsikringsavtale skal du, i tillegg til å besvare selskapets spørsmål, av eget tiltak gi opplysninger om særlige forhold som er av vesentlig betydning for selskapets vurdering av risikoen. Det har framkommet at bilen er chippet fra 130 til 174 HK. Selskapet er av den oppfatning at du også ble gjort kjent med dette ved kjøp av bilen. Det at bilen er chippet er et særlig forhold av vesentlig betydning for selskapets vurdering av risikoen, og noe du skulle opplyst om ved tegning av forsikringen.

Selskapet er av den oppfatning at du heller ikke har oppfylt korrigeringsplikten ved inntegning, da du heller ikke på et senere tidspunkt har korrigert de uriktige opplysningene ovenfor selskapet.

Det er allment kjent at motorstørrelse er viktige kriterier for beregning av selskapets risiko, jf. blant annet avgjørelse i Finansklagenemda 2018 -766.

Selskapet baserer sine opplysninger om kjøretøyet fra kjøretøyregisteret hos Statens vegvesen. Dersom bilen ikke er godkjent og registrert med økt effekt/ytelse hos Statens vegvesen vil selskapet ikke kunne få kjennskap til dette uten at forsikringstaker selv opplyser om endringen. Hadde du opplyst om at bilen var chippet, og dermed har økt effekt/ytelse, ville du ikke blitt tilbydd forsikring da bilen ikke er godkjent av Statens Vegvesen og dermed ulovlig å bruke.

Saken ble klaget inn for Finansklagenemnda 28.6.23.

Sikrede krever dekning for skade på bilen og bestrider at han har brutt opplysningsplikten ved tegning. Bilen ble kjøpt og forsikret i full hast da de ble fosterhjem, og han visste ikke at det måtte opplyses om tuningen. De har omsorg for barn på to, fire og syv år, slik at mye skjer litt fort. Sikrede var ikke uforsiktig, men uheldig da bilen trillet av seg selv rett før de skulle på ferie med campingvogn. Han har i ettertid ringt foretaket for å forsikre andre biler og har da ikke fått et eneste spørsmål om bilene er eller har vært chiptunet. Sikrede syntes bilen gikk som en original caravelle, og fordi det finnes mange useriøse aktører innen tuning som bare bløffer, så skrudde han ut bilens hjerne (ecu) og sendte den til undersøkelse. Han viser til at han nå har fått bekreftet at bilen var i original stand, jf. svar fra en tidligere softwareutvikler i et tuningfirma.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og anfører at sikrede har brutt opplysningsplikten. Jf. fal. §§ 4-1 og 4-2. Sikrede opplyste i samtale med utrederen at han ikke hadde noen formening om hvorfor han ikke opplyste ved tegning at bilen var chippet. Tidligere eier opplyste til utreder at han hadde fortalt sikrede at bilen var chippet, og dette fremgår også av salgsannonsen på finn.no. Dersom sikrede hadde opplyst at bilen var trimmet, ville foretaket ikke tilbudt forsikringen. Foretaket viser også til vilkårspkt. 4.13 hvor det står at forsikringen ikke omfatter "skade på motorvogn som er trimmet/tunet/ombygget eller hvor software er endret, og hvor dette ikke er godkjent av Statens Vegvesen".

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket kan avslå ansvar og si opp forsikringen pga. brudd på opplysningsplikten.

Det følger av fal. § 4-1 første ledd annet punktum at forsikringstaker ved inngåelsen av avtalen skal gi riktige og fullstendige svar på foretakets spørsmål. Det er ikke fremlagt opplysninger som tilsier at foretaket stilte spørsmål om bilen var trimmet da avtalen ble inngått. Ifølge § 4-1 første ledd tredje punktum skal imidlertid forsikringstaker også av eget tiltak gi opplysninger om særlige forhold som han eller hun må forstå er av vesentlig betydning for foretakets vurdering av risikoen.

Verken forsikringsbeviset eller utskrift fra det som var registrert om bilen i Statens vegvesen på tegningstidspunktet er fremlagt, men sikrede har ikke bestridt at bilens opprinnelige motoreffekt var 130 hk. Foretaket har forklart at tidligere eier av bilen har opplyst til foretakets utreder at bilen var trimmet til 174 hk. Sikrede bestrider ikke dette, men anfører at han ikke kan huske at dette ble opplyst da han kjøpte bilen, og at han uansett ikke visste at dette var noe han måtte opplyse om ved tegning. Foretaket har forklart at tidligere eier opplyste til foretakets utreder at han informerte sikrede om dette ved salget av bilen, og at han på spørsmål fra sikrede på om bilen var trimmet skal ha bekreftet at den var trimmet til 174 hk. Det fremgår dessuten av salgsannonsen at bilen var trimmet.

Sikrede har imidlertid fremlagt uttalelser som tilsier at bilen på undersøkelsestidspunktet ikke var trimmet. Sikrede fremla først en undersøkelse som foretaket stilte en del spørsmål ved i brev av 20.10.23. Foretaket uttalte også at "Vår takstmann opplyser at det må ses på muligheten for å ta en ny avlesing av software for om mulig å avklare når siste oppdatering/endring på software er gjort". Nemnda forstår dette slik at foretaket hadde mulighet til å foreta denne undersøkelsen, men det har ikke fremlagt noen slik undersøkelse. Derimot har sikrede fremlagt en ny sakkyndig vurdering datert 15.11.23 som viser at sikredes bil ikke var trimmet på tidspunktet for kontrollen. Til dette anfører foretaket at det ikke er fremlagt dokumentasjon på at bilen ikke var trimmet på tegningstidspunktet.

Sikredes undersøkelser er i strid med den informasjonen som foreligger knyttet til salget, og det er vanskelig for nemnda å vurdere om bilen var trimmet på tegningstidspunktet eller ikke. Men når sikrede fremlegger to undersøkelser som viser at bilen ikke er trimmet, og foretaket hadde mulighet til å foreta en undersøkelse for å avklare når siste oppdatering ble gjort, mener nemnda det ut fra alminnelige bevisbyrderegler må legges til grunn at bilen ikke var trimmet. Foretaket har bevisbyrden for at sikrede har gitt uriktige opplysninger, og her har sikrede fremlagt to uttalelser som tilsier at dette ikke er tilfellet. Det må da påligge foretaket å bevise at bilen var trimmet på tegningstidspunktet, men at trimmingen ble tatt bort senere.

Foretaket kan etter dette ikke påberope seg brudd på opplysningsplikten.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Sikrede gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).